

Datalogisk indsigt

- Problemer som kan løses effektivt (polynomiel tid)
- Problemer som ikke kan løses effektivt
- Problemer som slet ikke kan løses

Hvorfor?

- $\mathcal{NP} = \mathcal{P}$ er et af datalogiens største åbne problemer
- Det vrirler med svære problemer
- Det er ikke nemt at se forskel på lette og svære
- Reduktion (transformation) er generelt anvendelig

Datalogiens største spørgsmål

Hvis kan bevise $\mathcal{NP} = \mathcal{P}$ fås 1 million dollar

- http://www.claymath.org/Millennium_Prize_Problems/

MILLENNIUM PRIZE PROBLEMS

Statement from the Directors and Scientific Advisory Board

| Birch and Swinnerton-Dyer Conjecture | Hodge Conjecture | Navier-Stokes Equations | P vs NP | Poincare Conjecture | Riemann Hypothesis | Yang-Mills Theory | | Rules etc |

In order to celebrate mathematics in the new millennium, The Clay Mathematics Institute of Cambridge, Massachusetts (CMI) has named seven Millennium Prize Problems. The Scientific Advisory Board of CMI selected these problems, focusing on important classic questions that have resisted solution over the years. The Board of Directors of CMI have designated a \$7 million prize fund for the solution to these problems, with \$1 million allocated to each. During the Millennium meeting held on May 24, 2000 at the Collège de France, Timothy Gowers presented a lecture entitled 'The Importance of Mathematics,' aimed for the general public, while John Tate and Michael Atiyah spoke on the problems. The CMI invited specialists to formulate each problem.

One hundred years earlier, on August 8, 1900, David Hilbert delivered his famous lecture about open mathematical problems at the second International Congress of Mathematicians in Paris. This influenced our decision to announce the millennium problems as the central theme of a Paris meeting.

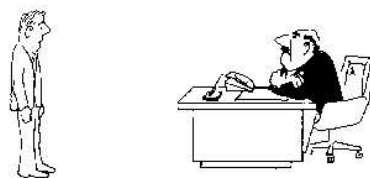
The rules that follow for the award of the prize have the endorsement of the CMI Scientific Advisory Board and the approval of the Directors. The members of these boards have the responsibility to preserve the nature, the integrity, and the spirit of this prize.

Paris, May 24, 2000

Please send inquiries regarding the Millennium Prize Problems to prize.problems@claymath.org.

| Birch and Swinnerton-Dyer Conjecture | Hodge Conjecture | Navier-Stokes Equations | P vs NP |

Effektive algoritmer (Garey og Johnson)

I can't find an efficient algorithm, I guess I'm just too dumb.

I can't find an efficient algorithm, because no such algorithm is possible

I can't find an efficient algorithm, but neither can all these famous people.

Probleminstans, effektiv kodning

Ideelt set skulle vores argumentation være uafhængig af inddataformat. Men inddataformat har betydning.

Eksempel

Primtalstest

- Input: tal k
- For $i = 1$ to k do “prøv om $i|k$ ”

Kodning af input

køretid

unær kodning	$n = \Theta(k)$	$\Theta(n)$
binær kodning	$n = \Theta(\log_2 k)$	$\Theta(2^n)$
decimal kodning	$n = \Theta(\log_{10} k)$	$\Theta(10^n)$
unit cost kodning	$n = \Theta(1)$?

Standard kodning $\langle G \rangle$

Effektiv (binær eller polynomielt relateret)

Polynomielt relaterede kodninger

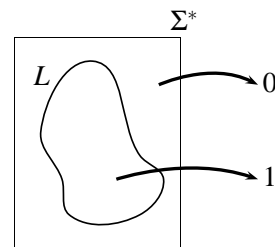
Krav: findes polynomiell tidsfunktioner som afbilder instanser mellem de to kodninger.

9

Afgørbarhedsproblemer som sprog

- Afgørbarhedsproblem: instans $\rightarrow \{0, 1\}$
- Instans skrevet binært
- Binært alfabet: $\Sigma = \{0, 1\}$
- $\Sigma^* = \{\epsilon, 0, 1, 00, 01, 10, 11, 000, \dots\}$
- Afgørbarhedsproblem er et sprog L

$$L = \{x \in \Sigma^* \mid \text{problem}(x) = 1\}$$

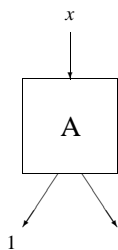
Note

Hvis streng $x \in \Sigma^*$ ikke repræsenterer en instans (“syntax-fejl”) returneres 0.

10

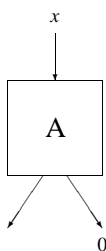
Genkendelse med algoritmer

Streng $x \in \Sigma^*$ accepteres (genkendes) af algoritme A

A standser med værdien 1

Streng $x \in \Sigma^*$ afvises af algoritme A

A standser med værdien 0

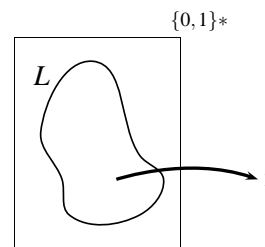
11

Genkendelse med algoritmer

Husk: $L = \{x \in \Sigma^* \mid \text{problem}(x) = 1\}$

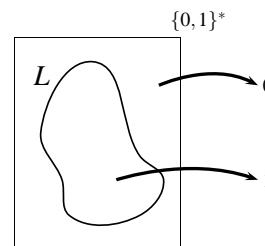
Sprog L accepteres (genkendes) af algoritme A

$$\forall x \in L : x \text{ accepteres af } A$$

Sprog L afgøres af algoritme A

$$\forall x \in \{0,1\}^* : x \text{ accepteres eller afvises af } A$$

12

Accept i polynomieltid

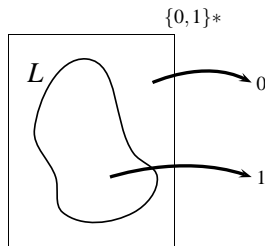
L accepteres i polynomieltid af en algoritme A

$$\exists k : \forall x \in L, |x| = n : x \text{ accepteres af } A \text{ i tid } O(n^k)$$

L afgøres i polynomieltid af en algoritme A

$$\exists k : \forall x \in \{0, 1\}^*, |x| = n : x \text{ accepteres eller afvises af } A \text{ i tid } O(n^k)$$

Klassen \mathcal{P} er mængden af sprog L for hvilke der findes en algoritme A som afgør L i polynomieltid.

13

Accept i polynomieltid

afgøres polynomieltid
 $x \in L \Rightarrow 1$
 $x \notin L \Rightarrow 0$

\Leftrightarrow

accepteres polynomieltid
 $x \in L \Rightarrow 1$

Husk

L accepteres i polynomieltid af A

$$\exists c, k, n' : \forall x \in L, |x| = n : x \text{ accepteres af } A \text{ i tid } cn^k \text{ for } n > n'$$

L afgøres i polynomieltid af A

$$\exists c, k, n' : \forall x \in \{0, 1\}^*, |x| = n : x \text{ accepteres eller afvises af } A \text{ i tid } cn^k \text{ for } n > n'$$

Bevis

\Rightarrow oplagt

\Leftarrow Antag $n > n'$. For givne konstanter c, k lad algoritme køre i tid cn^k . Hvis ej standset udskriv "0".

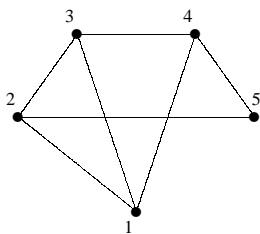
14

Verifikation

- *Verificere* : at bekræfte at en forelagt "potentielt løsning" vitterlig er en løsning.
- *Certifikat* : "ægte" løsning

Eksempel

HAM-CYCLE = { $\langle G \rangle$: G har en Hamilton kreds }

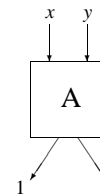

- *Certifikat* : liste af knuder (v_1, v_2, \dots, v_n)
- *Verificere* : kontroller (v_1, v_2, \dots, v_n) er Hamilton kreds

15

Verifikation

Algoritme A : ordinært input x , ekstra input y

A verificerer x hvis der findes y så A accepterer (x, y)

Sproget L verificeret af A er

$$\{x \in L : \exists y \in \{0, 1\}^* \text{ så } A \text{ accepterer } (x, y)\}$$

\mathcal{NP} er klassen af problemer for hvilke der findes polynomielt-tids verificerende algoritme.

$L \in \mathcal{NP}$ hvis og kun hvis der eksisterer polynomielt verifikationsalgoritme A , og konstant c så

$$\forall x \in L, \exists y, |y| = O(|x|^c) : A \text{ accepterer } (x, y)$$

16

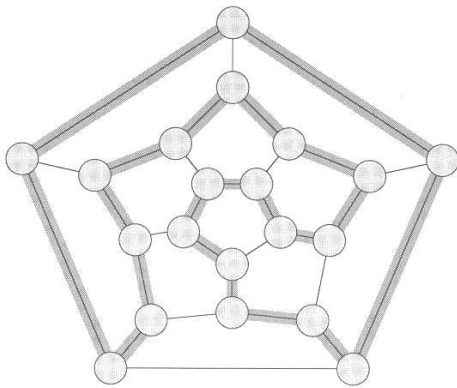
Verifikation

Bemærk

$$\mathcal{P} \subseteq \mathcal{NP}$$

Eksempel

HAM-CYCLE er i klassen \mathcal{NP} .

17

Nondeterministisk polynomiel

Historisk:

\mathcal{NP} er klassen af problemer der kan løses af en nondeterministisk Turing Maskine i polynomiel tid.

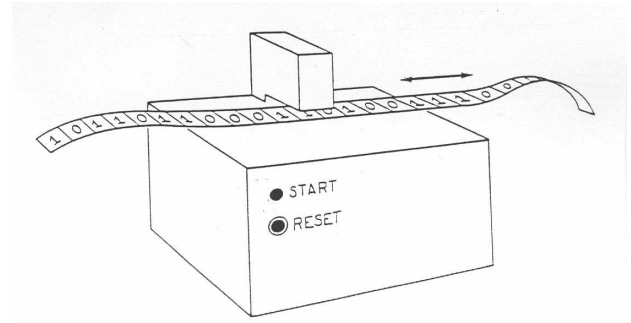

Figure 90 A Turing machine conceptualization

$$\delta(p, a) = (q, b, d)$$

Når i tilstand p læser symbol a : skriv symbol b , flyt i retning d , og antag tilstand q .

$$\delta(p, a) = (q_1, b_1, d_1) \vee (q_2, b_2, d_2) \vee \dots \vee (q_m, b_m, d_m)$$

18

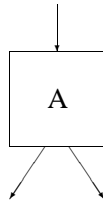
\mathcal{NP} og $\text{co-}\mathcal{NP}$

$\text{co-}\mathcal{NP}$ er mængden af sprog L så

$$\bar{L} \in \mathcal{NP}$$

hvor komplement

$$\bar{L} = \{x \in \Sigma^* \mid \text{problem}(x) = 0\}$$

Eksempel

HAM-CYCLE = $\{ \langle G \rangle : G \text{ is a hamiltonian graph} \}$

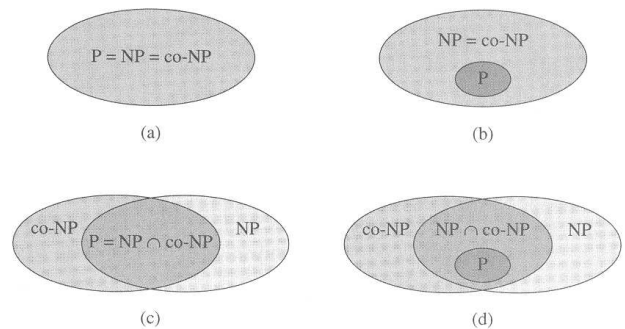
HAM-CYCLE-COMPLEMENT = $\{ \langle G \rangle : G \text{ is not a hamiltonian graph} \}$

formentlig ikke i \mathcal{NP} .
Certifikat?

19

\mathcal{NP} og $\text{co-}\mathcal{NP}$

Oplagt at $\mathcal{P} \subseteq \text{co-}\mathcal{NP}$.

Givet et \mathcal{NP} -fuldstændigt problem L .
Hvis $\bar{L} \in \mathcal{NP}$ så er $\mathcal{NP} = \text{co-}\mathcal{NP}$.

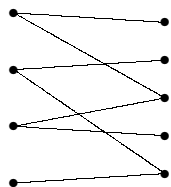
20

Reduktion

At løse et problem v.h.a. et andet

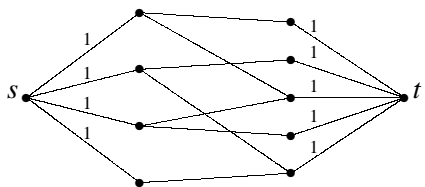
Eksempel

Parring i todelt graf: BIP-MATCH

Find en parring M (i.e. en delmængde af kanter så ingen har fælles endepunkter) med flest mulige kanter.

BIP-MATCH \leq MAX-FLOW

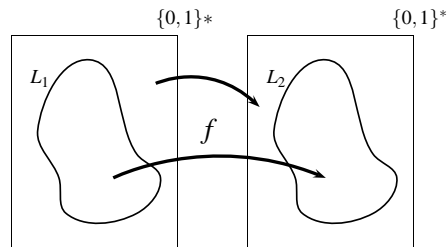

f er max strømning med heltallig værdi. \Leftrightarrow "midterste" kanter udgør en maximal parring.

21

Reduktion

$$L_1 \leq L_2 \Leftrightarrow \exists f : \{0,1\}^* \rightarrow \{0,1\}^*, \\ x \in L_1 \text{ hvis og kun hvis } f(x) \in L_2$$

Polynomiell reduktion

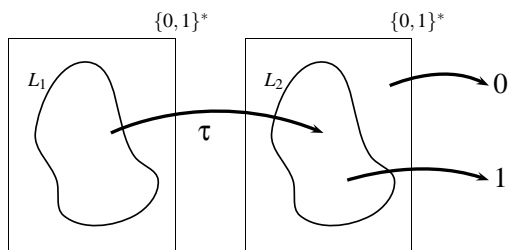
$$L_1 \leq_{pol} L_2$$

f er polynomieltids afbildning

22

Reduktion

Hvis $(L_1 \leq_{pol} L_2 \text{ og } L_2 \in \mathcal{P})$ så $L_1 \in \mathcal{P}$

23

\mathcal{NP} -fuldstændige problemer

Et problem Q kaldes \mathcal{NP} -fuldstændigt \Leftrightarrow

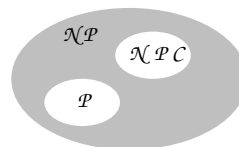
- 1 $Q \in \mathcal{NP}$
- 2 $\forall R \in \mathcal{NP} : R \leq_{pol} Q$

Et problem som opfylder (2) kaldes \mathcal{NP} -hårdt.

Sætning

Hvis der findes et \mathcal{NP} -fuldstændigt problem som er løseligt i polynomiell tid, så er $\mathcal{NP} = \mathcal{P}$.

Hvis et problem i \mathcal{NP} ikke kan løses i polynomiell tid så kan ingen \mathcal{NP} -fuldstændige problemer løses i polynomiell tid.

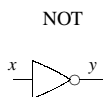
24

Eksistens af \mathcal{NP} -fuldstændigt problem

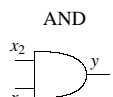
- Alle problemer i \mathcal{NP} skal kunne reduceres til Q
- Ethvert \mathcal{NP} -problem har polynomiel verifikationsalgoritme
- En verifikationsalgoritme kan afvikles på en computer
- Naivt gæt: "Computeren" er \mathcal{NP} -fuldstændig

Computeren som et kredsløb

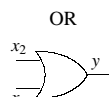
En computer består af "gates"

x	y
0	1
1	0

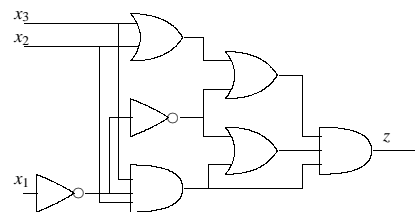
x1	x2	y
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

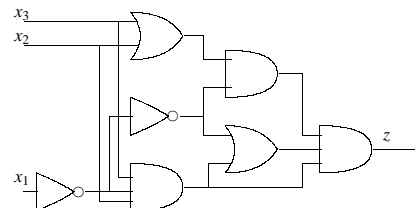
x1	x2	y
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

25

Circuit satisfiability

CIRCUIT-SAT: Givet et kredsløb, er det muligt at tildele værdier $\{0, 1\}$ til indgangene x_1, \dots, x_n så udgangen z bliver 1

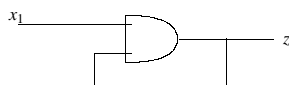

Ovenstående instans har ingen tilfredsstillende tildeling.

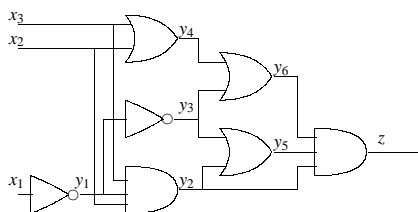
26

Circuit satisfiability er i \mathcal{NP}

Certifikat $Y = \{x_1, \dots, x_n\}$ virker ikke

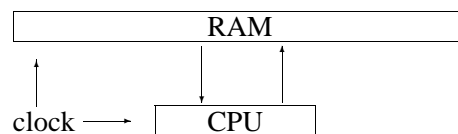
Certifikat $Y = \{x_1, \dots, x_n, y_1, \dots, y_m\}$ virker

Verifikations algoritme: check alle gates, input og output. Kører i polynomiel tid.

27

Computeren som et kredsløb

Afvikling af verifikationsalgoritme A på computer

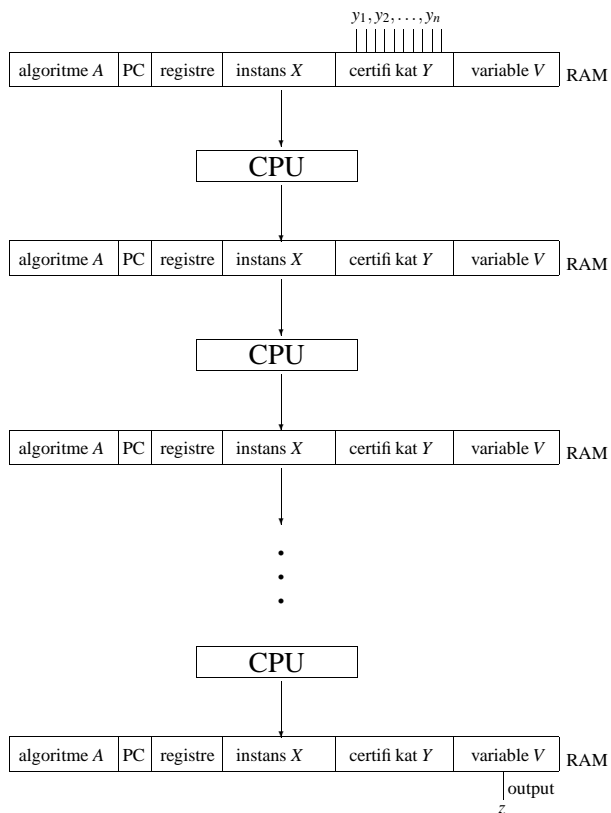
En polynomiel algoritme A er ikke længere end $|X|^k$.

En polynomiel algoritme bruger ikke mere plads (variable) end $|X|^k$

- **CPU, central processing unit**
udfører aritmetisk-logiske operationer i hver klokcyklus
konstant antal gates
- **RAM, random access memory**
kan lagre algoritme A , instans X , certifikat Y , variable V , output Z
 $|A|$ polynomiel i X
 $|Y|$ polynomiel i X
 $|V|$ polynomiel i X
- **OUTPUT**
Værdi $\{0, 1\}$ skrives til RAM
konstant antal gates

28

Circuit satisfiability er \mathcal{NP} -fuldstændig

29

Resume

- Abstrakt problem: problemtype
- Konkret problem, problem instans
- Kodning: effektiv (binær eller pol. relateret til binær)
- Abstrakte problemer: sprog over $\{0, 1\}^*$
- $\mathcal{P} = \{L : L \text{ accepteres af en algoritme i polynomiell tid}\}$
- $x \in L$ verificeres af en algoritme hvis der findes certifikat y så algoritmen accepterer (x, y)
- $\mathcal{NP} = \{L : L \text{ verificeres af en polynomiell tids algoritme } A\}$
- $\mathcal{P} \subseteq \mathcal{NP}$
- Q er \mathcal{NP} -fuldstændig hvis $Q \in \mathcal{NP}$ og $\forall R \in \mathcal{NP} : R \leq_{pol} Q$
- CIRCUIT-SAT er \mathcal{NP} -fuldstændig.

Store spørgsmål

- $\mathcal{P} = \mathcal{NP} ?$

30